

Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie zaprasza nauczycieli i uczniów wszystkich typów szkół do udziału w lekcjach i warsztatach. Muzeum prowadzi zajęcia m.in. z historii, wiedzy o kulturze, plastyki, historii sztuki, przyrody. W roku szkolnym 2015/2016 proponujemy wiele nowych tematów.

Zajęcia - prowadzone w kontakcie z eksponatami i wystawami - uwzględniają nowoczesną metodykę, gry dydaktyczne i inne formy nauczania interaktywnego. W niniejszej publikacji przedstawiamy nowe tematy zajęć oraz najczęściej zamawiane. Pełną ofertę edukacyjną zamieszczamy na stronie: www.muzeum.olsztyn.pl/edukacja.

Proponowane tematy lekcji i warsztatów są zgodne z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej i treściami nauczania. Z warsztatów czy lekcji (lub wykładów) mogą korzystać również inne grupy zorganizowane. Tegoroczną ofertę wzbogacają propozycje dla dorosłych.

Nasza *Oferta edukacyjna 2015/2016* otrzymała pozytywną opinię Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty, Grażyny Przasnyskiej:

„Propozycja uwzględnia tematy odnoszące się zarówno do historii naszego regionu, jak i wykraczające poza obszar województwa warmińsko-mazurskiego. Ważne jest, że zajęcia adresowane są do wszystkich typów szkół i będą prowadzone w postaci gier dydaktycznych, co pozwoli maksymalnie zaangażować uczniów w proces edukacyjny. Ponadto, oferta zachęca do odwiedzenia muzeów w innych miastach województwa niż tylko Olsztyn. Zajęcia oceniam jako ciekawe i warte upowszechnienia.”

Kontakt telefoniczny do edukatorów podajemy pod tematami zajęć. Lekcje można zamawiać bezpośrednio u nich lub na stronie ww.muzeum.olsztyn.pl. Rezerwacje przyjmujemy z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, od poniedziałku do piątku, w godzinach 8.00-15.00. Maksymalna liczba uczestników - 30 osób, czas trwania lekcji ok. 45 min., warsztatu ok. 60 min.

N - nowość **L** - lekcja **W** - warsztaty
 - zajęcia dla klas - I-III IV-VI

MUZEUM WARMII I MAZUR W OLSZTYNIE

10-074 Olsztyn, ul. Zamkowa 2, tel. 89 527 9596, faks 89 527 2039
e-mail: eduk@muzeum.olsztyn.pl, www.muzeum.olsztyn.pl

Zasadzcy miast warmińskich

nowość

Celem zajęć jest zapoznanie uczniów z elementami życia codziennego w średniowieczu i osadnictwem miast na Warmii. Najpierw uczestnicy zostaną zapoznani z przebiegiem procesu osadniczego w XIV w. Druga część zajęć to planszowa gra ekonomiczna. Uczniowie, podzieleni na grupy, będą organizowali swoje miasto, tworząc je z budynków mieszkalnych, ratusza, kościoła, murów obronnych i ufortyfikowanych bram, zakładów rzemieślniczych.

Historia ukryta w obrazie

nowość

Czym różnią się stare portrety od nowych? Kto i dlaczego tworzy portrety? Podczas zajęć uczestnicy dowiedzą się, jakie znaczenie mają kolory i detale, światło i poza w portrecie. Na podstawie zdobytej wiedzy, wykorzystując stroje i rekwizyty, będą tworzyć własne portrety, które zostaną sfotografowane i przesłane do szkoły jako pamiątka z muzeum.

Magia zaklęta w zwykłych przedmiotach

nowość

Zajęcia przybliżają rzemiosło artystyczne na przykładzie konkretnych przedmiotów wykonywanych przez grupy rzemieślników zrzeszonych w cechy. Warsztat każdego rzemieślnika jest odmienny. Inne przedmioty wykonuje złotnik, ślusarz, kowal, stolarz czy garncarz. Uczestnicy zapoznają się z przeznaczeniem i sposobem użytkowania dawnych przedmiotów codziennego użytku. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na ich funkcję estetyczną. Uczestnicy będą wypełniali karty pracy, co pomoże im zrozumieć działalność dawnych rzemieślników.

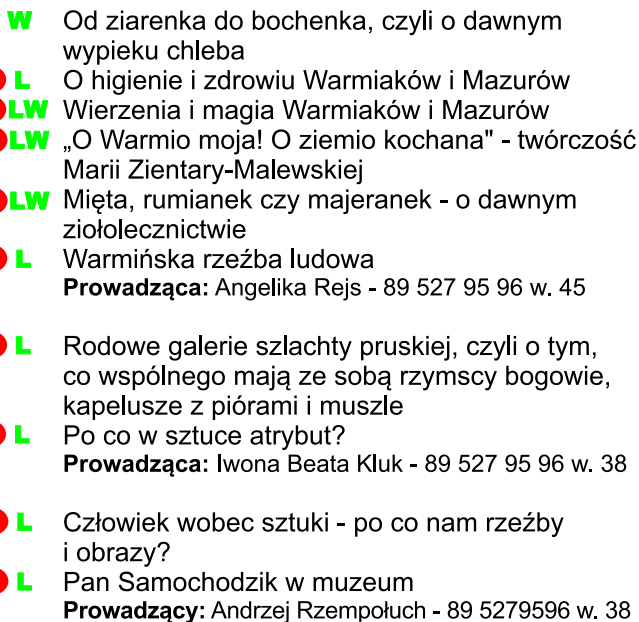
Szpieg w muzeum

nowość

Zajęcia są formą aktywnego zwiedzania muzeum. Uczestnicy wcielą się w detektywów i w grupach 2-, 3-osobowych, za pomocą karty zadań będą rozwiązywać muzealne zagadki. Po wypełnieniu karty zadania są sprawdzane i omawiane przez prowadzącego. Zagadki dotyczą obiektów znajdujących się w olsztyńskim zamku.

- LW** Wielkanoc na Warmii i Mazurach
LW Boże Narodzenie na Warmii i Mazurach
Warsztaty realizowane w okresach świątecznych
Prowadzący: Dział Edukacji - 89 527 95 96 w. 31;
 516 065 336, Angelika Rejs - 89 527 95 96 w. 45
- L** Mikołaj Kopernik - mieszkaniec olsztyńskiego zamku
Prowadzący: Dział Edukacji - 89 527 95 96 w. 31;
 516 065 336
- W** Moja pierwsza wizyta w muzeum
W Jak zamki budowano?
W Historia ukryta w obrazie **N**
Prowadząca: Monika Nowak - 89 527 95 96 w. 31;
 516 065 336
- W** Magia zaklęta w zwykłych przedmiotach **N**
W Szpieg w muzeum **N**
Prowadząca: Teresa Lewalska - 89 527 95 96 w. 31;
 516 065 336
- W** Napoleon na Warmii w 1807 r.
W Grunwald 1410
Prowadzący: Sebastian Mierzyński - 89 527 95 96 w. 39
- L** I wojna światowa na Warmii i Mazurach
L II wojna światowa na Warmii i Mazurach
Prowadzący: Andrzej Kłos - 89 527 95 96 w. 39
- W** Turniej rycerski
W Życie codzienne w zamku w czasach Kopernika
W Zasadzcy miast warmińskich **N**
Prowadzący: Sebastian Mierzyński, Andrzej Kłos
 - 89 527 95 96 w. 39

Oddział DOM "GAZETY OLSZTYŃSKIEJ" W OLSZTYNIE

Targ Rybny 1, 10-019 Olsztyn, tel. 89 534 0119, e-mail: dgo@muzeum.olsztyn.pl
www.gazeta.muzeum.olsztyn.pl

W poszukiwaniu baby pruskiej, Łyny, św. Jakuba i ... **nowość**

W części teoretycznej wykorzystana jest prezentacja multimedialna, przedstawiająca lokalne pomniki, rzeźby i inne formy plastyczne. Jej uzupełnienie stanowią informacje o przedstawionych postaciach, formach artystycznych oraz legendach z nimi związanych. Przedstawimy także autorów projektów plastycznych - reprezentantów regionalnego środowiska artystycznego - niektórzy z nich są patronami olsztyńskich ulic (np. Balbina Świtycz-Widacka). W części praktycznej uczniowie wezmą udział w grze planszowej pt. „W poszukiwaniu baby pruskiej”. Zostały w niej zaznaczone najważniejsze zabytki z olsztyńskiej starówki oraz niektóre wcześniej przedstawione pomniki, rzeźby i formy plastyczne. Na zakończenie uczestnicy zaprojektują bądź pokolorują pocztówki z poznаныmi figurami.

Lekcja buduje poczucie przynależności do „małej ojczyzny”, wzbudza zainteresowanie miastem, rozwija predyspozycje i zdolności poznawcze.

Legends i baśnie warmińskie **nowość**

Dzieci, poznając warmińskie legendy, zostaną wprowadzone w bogatą historię naszego regionu. Z bliska zobaczą strój warmiński oraz dowiedzą się, jak wyglądało wnętrze dawnych chat. Uzupełnieniem zajęć będą łamigłówki dostosowane do wieku uczestników oraz kolorowanie papierowych modeli warmińskich skrzyń. Celem zajęć jest zapoznanie dzieci z kulturą i wierzeniami ludowymi naszego regionu.

Plebiscyt na Warmii w 1920 roku **nowość**

Uczestnicy zajęć poznają specyficzną sytuację polskiej ludności mieszkającej na terenach Warmii. Czy ponad 100 lat zaboru pruskiego zmieniło ich świadomość narodową? Czy wyniki plebiscytu w 1920 roku mogły wyglądać inaczej? Na te i inne pytania odpowiemy podczas lekcji. Uzupełnieniem będą oryginalne dokumenty i zdjęcia prezentowane na wystawie. Celem jest przedstawienie realiów życia ludności polskiej na terenach Warmii i Mazur, wskazanie skutków społecznych i politycznych plebiscytu.

MYTIZSTO OLSZTYN

PRL to nie tylko kolejki

nowość

Celem zajęć jest pokazanie życia codziennego w latach 60., 70. i 80. XX wieku. Uczestnicy poznają najważniejsze wydarzenia polityczne, które doprowadziły do zmian ustrojowych w Polsce. Będą mogli z bliska zobaczyć przedmioty życia codziennego, takie jak żetony telefoniczne, pieniądze sprzed denominacji, magnetofon szpulowy oraz kartki żywnościowe. Obejrzą też krótki film wyświetlony za pomocą oryginalnego diaskopu ze zbiorów muzealnych. Uzupełnieniem zajęć będzie pokaz zdjęć Olsztyna z ubiegłego wieku.

Spacer edukacyjny po Starym Mieście

nowość

Dla uczestników spaceru przygotowano specjalną trasę uliczkami Starego Miasta. Dzięki temu poznają oni historię związaną z najstarszymi zabudowaniami Olsztyna. Wysłuchają również opowieści o najwybitniejszych mieszkańcach miasta. Taki spacer daje wyobrażenie wyglądu średniowiecznego miasta oraz funkcji, jakie wówczas pełniło. Na końcu dzieci wykonają druk pamiątkowy. Starsi uczestnicy zajęć odpowiedzą na specjalnie przygotowane pytania. Pozwoli im to utrwalić zdobytą wiedzę. Celem jest przedstawienie historii Olsztyna, zaznajomienie z pojęciami związanymi z działalnością średniowiecznego miasta (np. zasadźca, cech, mury miejskie).

- L** Olsztyn. Historia mojego miasta
W Herb Olsztyna. Co wiemy o świętym Jakubie?
W Warsztaty regionalne
W Od tam-tamów do e-maila,
czyli o porozumiewaniu się na odległość
W Od łuczywa do żarówki, czyli jak oświetlano
i ogrzewano domostwa?
W Wokół Święta Niepodległości
Temat realizowany w październiku i listopadzie
W Szkolne A-B-C, czyli literki ze starego elementarza
W W poszukiwaniu baby pruskiej, Łyny, św. Jakuba i ... **N**
W Pocztówka z Olsztyna. Co wiem o moim mieście?
LW Moja książka
L Jak powstają gazety? Historia i współczesność
„Gazeta Olsztyńska” kronikarzem życia polskiej
Warmii
Prowadząca: Danuta Syrwid - 89 534 01 19;
690 693 214
- W** Dzieckiem być - dawne zabawki ludowe
W Z kufra babuni - dawny strój warmiński
W Katarzynki i a**N**drzejki - wróżby
i przepowiednie ludowe
Temat realizowany w listopadzie
W Walentynki po warmińsku
W Jak się Stary Rok z Nowym spotykał - magiczny
czas karnawału
W Boże Narodzenie na Warmii
W Wielkanoc na Warmii
Zajęcia sezonowe
Prowadząca: Hanna Łosicka - 89 527 95 96 w. 45;
690 693 214
- W** Legendy i baśnie warmińskie **N**
W Spacer edukacyjny po Starym Mieście **N**
L Plebiscyt na Warmii w 1920 r. **N**
L PRL to nie tylko kolejki **N**
Prowadząca: Alicja Szydłowska - 89 534 01 19;

Oddział

MUZEUM PRZYRODY W OLSZTYNIE

ul. Metalowa 8, 10-603 Olsztyn, tel. 89 533 4780, e-mail: muz.przyr@muzeum.olsztyn.pl
www.przyroda.muzeum.olsztyn.pl

Ochrona ptaków w Ostoi Warmińskiej

nowość

W ramach zajęć, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, eksponatów i nagrań głosów, dzieci i młodzież poznają najcenniejsze gatunki ptaków zamieszkujących obszar Ostoi Warmińskiej (m.in. bociana białego, żurawia, orlika krzykliwego, derkacza) oraz zagrożenia i działania na rzecz ich ochrony. Podczas warsztatów uczestnicy rozwiązują zadania na kartach pracy i biorą udział w konkursach.

- L** Ciekawostki o zwierzętach Warmii i Mazur
L Tropiciele
L Jak zwierzęta przygotowują się do zimy?
L Wiosna w przyrodzie
L Jak chronimy przyrodę na Warmii i Mazurach?
W Mieszkańcy lasu
W Ptaki z naszego karmnika
L Wychowanie potomstwa przez zwierzęta leśne
W Poznajemy zwierzęta Warmii i Mazur
Prowadzące: Elżbieta Szymkiewicz,
 Beata Bonisławska - 89 533 47 80; 690 693 196
- L** Jakie to drzewo?
L Dlaczego ptaki latają?
W Lilia, sasanka i konwalia, czyli rośliny chronione Warmii i Mazur
L Poznajemy las
L Kto kogo zjada?
L Z życia łąki
L Flora i fauna jeziora
W Rozpoznawanie drzew i krzewów w terenie
L Ginące i zagrożone rośliny Warmii i Mazur
Prowadząca: Beata Bonisławska - 89 533 47 80;
- L** Rozpoznawanie ptaków
L Od przylotu do odlotu, czyli wszystko o bocianach
L Ochrona przyrody na Warmii i Mazurach
Prowadząca: Elżbieta Szymkiewicz - 89 533 47 80;
 690 693 196
- L** Ginące i zagrożone zwierzęta Warmii i Mazur
W Ochrona ptaków w Ostoi Warmińskiej **N**
- Prowadzący:** Marian Szymkiewicz - 89 533 47 80;
 690 693 196

Malowany zamek

nowość

Warsztaty artystyczne wykorzystujące różne techniki plastyczne. Inspiracją tematyczną są cenne polichromie na ścianach krużgan-
ków lidzbarskiego zamku. Celem jest wyzwolenie kreatywności,
kształtowanie wrażliwości plastycznej dzieci.

„A może to wszystko nam się przyśniło: termofor, żelazko na duszę, kałamarz, wilki...”

nowość

Zajęcia dotyczące zabytków kultury materialnej w oparciu o wysta-
wę dawnych naczyń i sprzętów świeckich oraz sakralnych.
Uczniowie poznają historię przedmiotów codziennego użytku
i dawne rzemiosło, zwłaszcza artystyczne.

Dzień powszedni biskupiego dworu

nowość

Lekcja na podstawie informacji o życiu codziennym na zamku
lidzbarskim, zawartych w „Ordinancia castri” z czasów Mikołaja
Tungena (XV w.) oraz „Diariusza z Heilsberga”, pisanego przez
sekretarza Ignacego Krasickiego - Michała Foksa. Uczniowie
dowiedzą się, na czym polegały obrzędy, rytuały biskupiego dworu,
jak i co jadano, poznają dawne menu.

Questing zamkowy

nowość

Gra zespołowa oparta na rymowanych zagadkach. Uczestnicy
poznają historię przez zabawę, odnajdywanie ciekawostek, rozrywkę
połączoną z koleżeńską rywalizacją. Klasa podzielona na zespoły
powędruje traktem turystycznym, na którym - w pomieszczeniach,
przy eksponatach - ukryte są prawidłowe odpowiedzi. Należy je
uzupełnić w otrzymanym tekście. Wygrywają ci, którzy odgadną
wszystkie odpowiedzi w najkrótszym czasie.

I-IV

W

L

L

L

L

L

L

L

L

L

L

W

L

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

W

Malowany zamek **N**

Historia najbliższa - Warmia. Dzieje budowlane lidzbarskiego zamku

Zamki państwa krzyżackiego w dawnych Prusach

Pałace i dwory dawnych Prus Wschodnich

Prowadząca: Małgorzata Jackiewicz-Garniec
- 89 767 78 01; 517 842 442

L Godzina pąsowej róży - spotkanie z Ignacym Krasickim, biskupem i poetą

W „A może to wszystko nam się przyśniło: termofor, żelazko na duszę, kałamarz i wilki...” **N**

L Dzień powszedni biskupiego dworu **N**

W Warmińska Wielkanoc, dawne tradycje i obyczaje

W Baśniowy adwent na lidzbarskim zamku
Warsztaty realizowane w okresach świątecznych

Prowadząca: Beata Błażejowicz-Holzhey
- 89 767 21 11

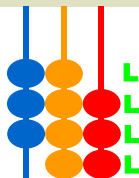
LIDZBARK WARMIŃSKI

Rozbrajamy zbroję rycerską

nowość

W pierwszej części lekcji uczniowie zapoznają się z historią zamków krzyżackich i ich dawnych mieszkańców w Prusach **N**. W drugiej części poznają różne typy zbroi rycerskich. Ilustracją będą slajdy z wizerunkami dawnych pancerzy, przechowywanych w największych muzeach europejskich. Dla lepszego zapamiętania elementów średniowiecznej zbroi, uczestnicy opiszą jej elementy składowe na szczegółowych rysunkach zbroi, przygotowanych dla każdego ucznia. Na zakończenie chętni uczniowie będą mogli przymierzyć zbroję i zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie.

Celem lekcji jest rozbudzenie zainteresowania przeszłością, zwłaszcza najbliższej okolicy, odkrywanie jej bogactwa, przybliżenie historii zamków krzyżackich i biskupich oraz kultury rycerskiej i rzemiosła artystycznego.

„Rozbrajamy” zbroję rycerską **N**

Widoki dawnego Morać

Symbole i obrazy

Johann Gottfried Herder sławny moraćzanin
 okresu oświecenia

Prowadząca: Magdalena Bartoś 89 757 28 48;
 515 084 852

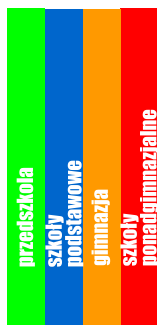
przedszkola

szkoły
 podstawowe

gimnazja

szkoły
 ponadgimnazjalne

Co to jest muzeum?
Historia Szczytna
Ruch polski na Mazurach
Plebiscyt 1920 roku na Warmii i Mazurach
Koegzystencja społeczności niemieckiej i mazurskiej na przestrzeni dziejów
Okręg Mazurski - początek polskiej administracji
Życie codzienne wsi mazurskiej
Zwyczaj doroczne Mazurów **N**
Zajęcia ludności wiejskiej na Mazurach
Wierzenia mazurskie **N**
Historia Warmii i Mazur XII -**N** XIX w.
Prowadzący: Monika Ostaszewska-Symonowicz,
Mariusz Nowak, Anna Stancel - 89 624 24 37;

Zwyczaj doroczne Mazurów

nowość

Uczestnicy zajęć dowiedzą się, jak dawni Mazurzy obchodzili najważniejsze święta roku obrzędowego. Czym i dlaczego należało się smagać na Wielkanoc, kiedy i jak Mazurzy obchodzili Zaduszki, jak przygotowywali się do Godnich Świąt, czyli Bożego Narodzenia, i jak je świętowali.

Wierzenia mazurskie

nowość

Lekcja poświęcona magicznej stronie codziennego życia dawnych Mazurów. Niegdyś na wsi przeróżnymi zabiegami starano się zapewnić pomyślność w rodzinie i gospodarstwie. Pomagał w tym „kłobuk”, który czasami mógł też zaszkodzić. Lekcja będzie wzbogacona prezentacją zdjęć zarejestrowanych w trakcie badań etnograficznych na Mazurach.

SZCZYTNO

Mrągowo dawniej i dziś - historia miasta

nowość

Prowadzący przedstawią uczniom sześć wieków historii Sensburga (Mrągowo), pokazując ciekawe przedmioty związane z dziejami miasta, podając ciekawostki dotyczące zdarzeń i osób związanych z Mrągowem.

Przyroda Pojezierza Mrągowskiego

nowość

W okolicy Mrągowo mamy czternaście jezior, pokażne obszary leśne oraz tereny podmokłe, które zamieszkiwane są przez liczne, mało znane „światy przyrodnicze”. Na pewno warto je poznać.

W średniowiecznym Mrągowie

nowość

Kiedy powstało Mrągowo, dawny Sensburg? Czy miasto posiadało mury i zamek? Dlaczego niedalekie Szestno było ważnym ośrodkiem? Odpowiemy na te i inne pytania, by rozbudzić w uczestnikach ducha odkrywcy średniowiecznego miasta.

Mrągowo po 1945 roku

nowość

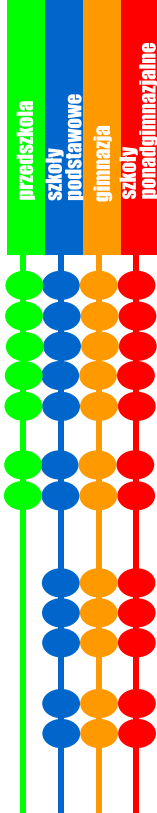
Czas II wojny światowej był dramatem nie tylko wielu ludzi, ale też „małych ojczyzn”. Podczas lekcji uczestnicy przeniosą się w świat powojennej odbudowy miasta, która trwa do dnia dzisiejszego. Pokażemy następujące po sobie generacje, zmieniającą się architekturę i najnowszą historię miasta. Będzie to opowieść o losach pokolenia naszych rodziców i dziadków, którzy uwiecznieni zostali na wielu archiwalnych zdjęciach.

Cuda z gliny

nowość

Warsztat pozwala na kreatywność, uczy myślenia przestrzennego i tworzenia z łatwego w obróbce materiału, jakim jest glina. Każdy uczeń wykona indywidualną pracę warsztatową, którą zabierze ze sobą do domu.

Mrągowo dawniej i dziś - historia miasta **N**
 Muzeum w Mrągowie i jego zbiory
 Krzyżacy w regionie i okolicach Mrągowa
 Przyroda Pojezierza Mrągowskiego **N**
 Cuda z gliny **N**

Wielkanoc na Mazurach
 Boże Narodzenie na Mazurach
Warsztaty realizowane w okresach świątecznych
 Pradzieje powiatu mrągowskiego i miasta Mrągowa
 Historia regionu i powiatu mrągowskiego
 Galindowie na Pojezierzu Mrągowskim
 w świetle historii regionu
 W średniowiecznym Mrągowie **N**
 Mrągowo po 1945 roku **N**
Prowadzący: Dariusz Żyłowski, Tomasz Wasilewski
 89 741 28 12

dla dorosłych

Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie

„Róże wstydu i lilie czystości”. Związki literatury i malarstwa w symbolice kwiatów
 Sztuka zakazu. Wpływ uchwał Soboru Trydenckiego na sztukę Warmii
 Szlachta pruska i jej rezydencje
Prowadząca: Iwona Beata Kluk - 89 527 95 96 w. 38

„Ręką własną przed zwierciadłem...” - Portrety Kopernika znane i nieznanne
 Splendor i fantazja - rokoko a późny barok w sztuce
Prowadzący: Andrzej Rzepołuch - 89 527 95 96 w. 38

Muzeum Warmińskie w Lidzbarku Warmińskim

Dzieje budowlane lidzbarskiego zamku
 Zamki państwa krzyżackiego w dawnych Prusach
 Pałace i dwory dawnych Prus Wschodnich
Prowadząca: Małgorzata Jackiewicz-Garniec - 89 767 78 01;
 517 842 442

 MUZEUM WARMII I MAZUR W OLSZTYNIE
INSTYTUCJA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
10-074 Olsztyn, ul. Zamkowa 2, tel. 895279596, fax. 895272039,
e-mail: zamek@muzeum.olsztyn.pl, www.muzeum.olsztyn.pl

Dyrektor MWiM i redaktor naczelny wydawnictw:

Elżbieta Jelińska

Redakcja merytoryczna: Dział Edukacji MWiM

Redakcja wydawnicza: Dział Promocji i Wydawnictw MWiM

Projekt graficzny i opracowanie DTP: L.S.

Fotografie: s. 3,4,5,6,8,9,10,11,12,16 oraz na okładce

- Grzegorz Kumorowicz, s. 13 - Mariusz Nowak

Druk: Zakład Poligraficzny „Spręcograf”

©Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie

ISBN 978-83-60016-40-4

